

IZABELA z FLEMMINGÓW CZARTORYSKA

1746 - 1835

Twórczyni ogrodów w Powązkach, Puławach, Pożogu, Końskowoli, Parchatce, Celejowie, Samoklęskach, Mizocz, Sieniawie i Zarzeczu. Autorka dzieła "Myśli różne o sposobie zakładania ogrodów".

... " Nie poszła jednak za ogólnym pędem przekształcania wszystkiego i naginania do jednostronnych pojęć estetycznych chwili i wciskania w ciasne formy konwensu, lecz odczuła mowę przeszłości, tradycji i rodzinnej natury, jaką wszystko w Puławach przemawiało, i uległa wewnętrznym przemianom, odrywając się od kosmopolitycznego świata, a zwracając się do rzeczy ojczystych... Zrywając z jedną szkołą i stylem i przechodząc do nowych sformułowań, wyprzedziła swój czas."

/Ludwik Dębicki/.

Jej idee i realizacje wywarły wielki wpływ na rozwój polskiej sztuki ogrodowej przełomu XVIII i XIX wieku, a jej opiewali liczni poeci i pisarze epoki:
dzieła ~~opiewali liczni poeci i pisarze epoki:~~
Delille, Trembecki, Woronicz, Niemcewicz, Kniaźnin, Karpiński.